

خطرات جعل اسناد

ما از تعریف جعل و شرح ارکان و عناصر آن بکلی خوددادی مینمائیم زیرا مقالاتیکه تحت عنوان « طریقه کشف جعل در عصر حاضر » باقلم توانای فاضل محترم ودانشمند معظم آقای محمود سرشار در مجله سودمند کانون و کلاه برشته تحریر درآمده جای هیچگونه ابهامی باقی نگذاشته و چنانکه شاید و باید داد سخن داده و مطالب را کماهمه حقه اداء نموده است.

منظور از این نگارش شرح مختصری از انواع جعل اسناد دولتی آنهم از تاریخ شهریور ۱۳۲۰ ببعده در تهران است و طرز جلوگیری آنرا تا جائیکه مقدور است شرح خواهیم داد. زیرا مسلماً عدم جلوگیری سریع عواقب بسیار وخیمی را دربر دارد. اکنون مختصری از انواع جعل را شرح میدهیم:

۱ - بعد از شهریور ۱۳۲۰ که مقررات جیره بندی قهرآ در کشور عزیز ما شروع شد، در نتیجه رسیدگی مسلم گردید که بیش از تعداد جمعیت تهران کوپن صادر گردیده است. این امر در اثر وجود شناسنامه های مجعوله بعمل آمد!

آری عده از این شناسنامه های ساختگی در امور ازدواج و در عمل انتخابات مورد استفاده قرار گرفت.

۲ - در خلال سال ۲۴ تا ۲۵ مقدار زیادی گواهینامه رانندگی جعل و تزویر شده و یکعده شیاد و کلاه بردار از این ممر استفاده نامشروع نمودند.

۳ - در سالهای ۲۵ و ۲۶ بعد از تصویب لوایح استخدامی و تبدیل وضعیت کارمندان دولتی و ارتقاء آنها باستناد ارائه مدارک تحصیلی بازار جعل و تزویر در اسناد وزارت فرهنگ رونق گرفته وعده بیشماری از کارمندان سوابق خدمت و مدارک تحصیلی جعل و مورد استعمال قرار دادند که در دیوان کیفر سابق مورد رسیدگی قرار گرفت.

۴ - مدتی نیز گذرنامه های جعلی مورد استعمال قرار گرفت که اهمیت اینموضوع مخصوصاً از نظر سیاسی نظر مقامات دولتی را جلب و بالاخره کشف و مورد رسیدگی قرار گرفت.

۵ - جاعلین اسناد و مدارک گمرکی را نیز جعل و باوجود آنهمه مقررات شدید و کنترل زیاد توانستند کالای بازرگانی را ترخیص و در بازار بفروش برسانند.

۶ - جواز جو در میان اسناد مجعوله اخیره خیلی مشهور است که جاعلین با ساختن جواز موفق گردیدند مقدار زیادی جواز ایران خارج نماید.

خطرات جعل اسناد

۷ - برچسبهای وزارت دارائی و تمبرهای دولتی نیز مورد دستبرد قرار گرفته و دلار تقلبی صادر و در اسناد و مدارک ملی ایران نیز مداخله و شروع بعمل اسکناس نمودند که در نتیجه بیداری مأمورین انتظامی قضیه کشف و مورد تعقیب کیفری قرار گرفت .

۸ - جاعلین گستاخی را بجائی رسانیدند که حتی حکم دیوانعالی کشور را ساخته و از وجود چنین حکم قلابی در امر استخدامی استفاده نمودند .

۹ - متأسفانه اخیراً دامنه جعل و تزویر در تهران بدفتر اسناد رسمی سرایت و شیادانی پیدا شدند که با اغفال متصدیان دفاتر باستاندشناسانه و اوراق مالکیت مجعوله معاملاتی انجام و استفاده های نامشروع نمودند .

۱۰ - تعجب تر از همه جعل اوراق مالکیت ثبت املاک تهران است که جاعلین با تهیه و دزدی اوراق مالکیت سفید مهر خصوصیات مالکین و مشخصات ملک مورد نظر را در اوراق سفید قید و امضاء و مهر را جعل و با این اوراق قلابی از متهمین و رفقای خودشان کفالت و ضمانت مینمودند و ای بسا عمل جعل را چیز بسیار ساده تلقی و وسیله ارتزاق قرار داده اند .

فرق دزدی و کلاه برداری و جعل :

گرچه جعل هم یکنوع دزدی است و در نتیجه کلاه برداری و سرقت و خیانت در امانت و اختلاس و سایر حقه بازی بالجمله بردن مال غیر آنهم بطور غیر مشروع است ولی فرقی که دزدی با جعل دارد این است که برای دزد خطر از پشت بام افتادن و شکستن دست و پا و تیر خوردن از طرف مأمورین و خطرات دیگری متصور و ممکن الوقوع است ولی آقای جاعل در جای امنی و با فراغت خیال عمل جعل را انجام و بعد بادستیاری ایادی خود آنرا مورد استفاده قرار میدهد !

گرچه این شیادان و پارازیت های جامعه دیر یا زود دستگیر و تسلیم پنجه عدالت میشوند و اوراق جعل نیز باطل میگردد ولی نفس این عمل خواه و ناخواه اثراتی از خود میگذارد که مدتها و خاست آن باقی میماند .

من جمله اسناد رسمی از اعتبار می افتد و در جامعه یکنوع ترس و نگرانی واضطراب و بدبینی تولید میشود که در نتیجه امور اقتصادی و اجتماعی فلج و ضررهای مادی و معنوی متوجه مردم میشود .

اینکه نکات مذکوره در فوق را که بعنوان نمونه و مثال یادآور شدیم کمی تجزیه نموده و از خطرات و عواقب و خیم و مفساد آنها بحث بینمائیم :

۱ - اگر فی المثل شناسنامه های مجعول بکار برده شود نه تنها در مورد توزیع کوپن در امر جیره بندی اشکالاتی واقع خواهد شد بلکه هزاران معایب و مفسادی دربر دارد که قابل شمارش نیست . مثلاً دخترانیکه استعداد جسمانی برای مزاجت ندارند با سجل ساختگی شوهر خواهند کرد و ضررهای بهداشتی و اجتماعی و حقوقی از قبیل ارث و غیره تولید خواهد شد .

خطرات جعل اسناد

اگر فرض شود موکلین با شناسنامه های قلابی و کیل انتخاب نمایند مسلماً وضع آن وکیل متزلزل و ناپایدار خواهد گردید.

۲ - کسانیکه رانندگی بلد نبوده و باداشتن گواهینامه ساختگی مشغول رانندگی باشند، مسلماً مرتکب خطا خواهند شد.

۳ - گواهینامه مجعوله فرهنگی ارزش دانش و بینش را از میان برده و سبب خواهد شد که یکعهده مردم بیسواد بمقدرات مردم حکومت نماید.

۴ - وجود گذرنامه های ساختگی و رواج این عمل حیثیت کشور را بمخاطره میاندازد و تالی فاسدی در عقب دارد که باین مختصر قابل توصیف نیست .

۵ - اگر اسناد و مدارک گمرکی جعل و اشخاص جعلی بتوانند با جعل حواله کالای متعلق بدبگری را ترخیص نمایند اطمینان بازرگانان بکلی سلب میشود .

۶ - جعل جواز جو و پروانه های دولتی حس بدبینی و ترس را ایجاد مینماید.

۷ - برای جلوگیری از جعل تمبر دولتی و اسکناس و دلار باید تصمیمات بسیار شدیدی اتخاذ و از نظایر آن جلوگیری شود زیرا این امر فوق العاده خطرناک است و باعث میشود که مردم نسبت بیانک ناشر اسکناس بدبین باشند .

۸ - جعل احکام وزارت دادگستری و قوانین میتواند چنان هرج و مرجی ایجاد نماید که بفکر خطور نمی کند .

۹ - تزلزل اعتبار اسناد رسمی موجب رکود معاملات و فعالیت اقتصادی خواهد شد و تأثیر آن در امور دیگر اجتماعی نیز فوق العاده بد است .

۱۰ - اگر بنا شود که اوراق مالکیت جعل و ملکی که وجود خارجی ندارد مورد معامله واقع و یا اینکه نسبت بملکی که ورقه مالکیت آن در دست مالک واقعی است ورقه جعلی تهیه و مورد معامله قرار گیرد ، مفاسد آن هزار بار از اسناد ناسخ و منسوخ قدیمی و معاملات معارض بدتر است و باید قانون ثبت املاک را عوض نمود .

خطرات جعل :

بعد از ثبوت جعلیت و شناخته شدن جاعل و همدستان او و تحصیل دلایل لازمه و صدور قرار بزهکاری و کیفرخواست و تقدیم دادخواست حقوقی از طرف شاکلی و حاله امر بدادگاه جنائی و جریان کلیه تشریفات قانونی و صدور حکم محکومیت متهم یا متهمین آیا زیان دیده میتواند جبران خسارت نماید ؟ متأسفانه با وجود تمام راههای قانونی جواب این سؤال منفی است. زیرا آنچه در عمل دیده شده غالب اشخاصیکه از طریق ناسخ و جعل از قبیل جعل در حقه بازی و جوهی یا مالی بدست میآورند در زمان بسیار کمی با اسراف و تبذیر از دست میدهند و جز وزر و وبال چیزی برای آنها باقی نمی ماند و در مقابل دعوی حقوقی متوسل باعسار میشوند و بالاخره حبس آنها از نظر منافع عمومی اهمیت دارد و گرنه تصور نمیرود که مدعی خصوصی بتواند کاملاً جبران خسارت نماید .

پس چه باید کرد ؟

البته پیش‌بینی جرایم و جلوگیری آنها فوق‌العاده مشکل و بلکه غیر ممکن است . زیرا هریک از جرایم که در جامعه شیوع پیدا مینماید معلول عللی است که بحث آن از منظور ما خارج و خود ممکن است موضوع چندین جلد کتاب شود .

لیکن درعین حال بعضی مطالبی است که اختیار آن در تحت قدرت ماست . مثلاً غالب دزدیها در محلی بعمل می‌آید که محفوظ نبوده و یا خالی بوده است پس اگر در آنجا حافظی بوده و مراقبت نمایند قطعاً خطر دزدی کمتر خواهد شد .

در مورد جلوگیری از اسناد دولتی باید در درجه اول خود اسناد اعم از سفید مهر یا غیره به کسانی سپرده شود که علاوه بر صحت و امانت و درستکاری آنها تجربه زیاد داشته و بطور کلی بایگانی با اشخاص خارج حتی الامکان نباید تماس داشته باشد .

دوم باید کنترل و رسیدگی و بررسی دقیق بعمل آید .

سوم - مجازات شدید موجب تنبیه مجرم و تنبیه و عبرت دیگران خواهد شد .

چهارم - مأمورین و یا اشخاص و دفاتر اسناد رسمی همیکنه از سندی بعنوان جعل ظنین شدند باید فوراً بنزدیکترین مرجع صلاحیتدار اعلام دارند .

البته اینها که گفته شد چندان مهم نیست و از امور نسبی است و امیدوار است در نتیجه تعلیم و تربیت صحیح و تقویت روح خدائشناسی و ایمان و بیداری وجدان و معنویات مردم این مرض خانمان برانداز از محیط ما رخت بر بندد و الا در صورت بسط و تعمیم خطرات جعل اسناد دولتی بیش از آنست که بتوان تصور نمود .

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

پرتال جامع علوم انسانی